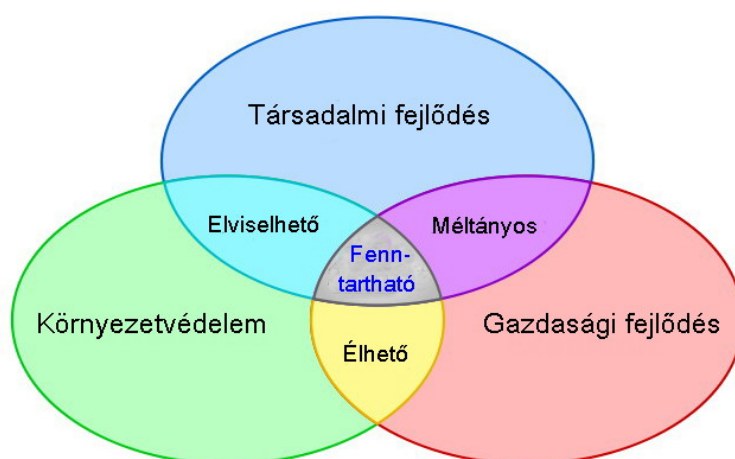


ZALAEGERSZEG MEGYEI JOGÚ VÁROS

LOCAL AGENDA 21

Fenntartható Fejlődés Helyi Programja

Felülvizsgálat 2015.



2015. december

**Készítette:
Zalaegerszeg Megyei Jogú Város Önkormányzatának
megbízásából a**

Domus Figularis Kft.

ELŐSZÓ.....	3
VEZETŐI ÖSSZEFOGLALÓ	4
1 HELYZETÉRTÉKELÉS FELÜLVIZSGÁLATA.....	6
1.1 A fenntarthatósági terv felülvizsgálatáról általában.....	6
1.2 Társadalmi adatok	7
1.3 Gazdasági adatok	10
2 STRATÉGIA FELÜLVIZSGÁLATA.....	17
3 MEGVALÓSÍTÁS, PROGRAMOK FELÜLVIZSGÁLATA.....	21
4 INDIKÁTOROK FELÜLVIZSGÁLATA	31

ELŐSZÓ

Zalaegerszeg Megyei Jogú Város Önkormányzata megbízásából a DOMUS FIGURALIS Kft. (Továbbiakban: Kft.) készítette el a település Local Agenda 21 (továbbiakban: LA 21) Környezeti Fenntarthatósági Programját.

Zalaegerszeg Megyei Jogú Város Fenntartható Fejlődésének programja 2013-ban készült el, melyet a város Közgyűlése 2014. év folyamán elfogadott. Jelen dokumentáció célja ezen program felülvizsgálata a LA 21-ben meghatározott indikátorok és felülvizsgálati tematika szerint.

A LA 21 dokumentumban a monitoringhoz kapcsolódó szabályozásokban alapvetés a Fenntarthatósági megbízott kijelölése, akinek a feladata a lakossági és intézményi indikátor adatok begyűjtése és az adatok koordinálása. A Fenntarthatósági megbízott kijelölésén túl a felülvizsgálathoz kapcsolódó Monitoring rendszer szereplői az alábbiak:

- Polgármester
- Alpolgármesterek
- Bizottsági elnökök
- Az Önkormányzat által fenntartott oktatási Intézmények vezetői
- Az önkormányzat által fenntartott óvodák vezetői
- Az önkormányzat által fenntartott közintézmények vezetői
- Társulások
- Közműszolgáltatók
- Civil szervezetek, helyi közösségek
- Polgármesteri hivatal középvezetői

A Polgármesteri hivattal történt egyeztetések alapján a monitoring csoportban – az LA21-ben – az osztályvezetők kerülnének megjelölésre, akik, adott esetben kijelölik az adott iroda azon munkatársát vagy munkatársait, akik a konkrét monitoring feladatot ellátják.

Zalaegerszeg Megyei Jogú Város Fenntartható Fejlődés Helyi Programjának elfogadását követően az önálló Fenntarthatósági megbízott feladatkörét – a pályázatok horizontális vállalásainak teljesítéséhez kapcsolódóan – Tánzos Zsolt környezetvédelmi szakreferens, a az Önkormányzat Műszaki Osztályának munkatársaként kezeli a LA21 programmal kapcsolatos koordinációs és kommunikációs feladatokat. Jelen dokumentumhoz kapcsolódó adatszolgáltatást mind ő, mind a – fentiekben nevesített helyi szereplők -, valamint az országosan elérhető statisztikai adatbázisok biztosították. Önálló Fenntarthatósági megbízott kijelölése továbbra is javasolt.

VEZETŐI ÖSSZEFOGLALÓ

Zalaegerszeg Megyei Jogú Város Fenntartható Fejlődésének programját az Önkormányzat 2014-ben fogadta el. A program felülvizsgálata éves rendszerességgel szükséges az előrehaladások, valamint az időközi változások feltárása és adaptálása okán.

A fenntarthatósági program kiterjed a társadalom, a gazdaság és környezet állapotának felmérésére, valamint a Program elkészítését követően bekövetkezett változásokra. A társadalmi adatokban bekövetkező változások elsősorban a település lakosság számának változását, és ezzel párhuzamosan a gyermeklétszám változását jelentik. Ezek a folyamatok negatív irányba mutatnak, így trendszerű csökkenés figyelhető meg a lakosság szám alakulásában, ez a csökkenés párhuzamos a migrációs mutatók negatív mérlegével. Ennek ellenére a település kedvelt célpont a betelepülni szándékozók számára. Az intézményrendszer vizsgálatának eredményeképpen megállapítható, hogy azok hatékonysága növekedett az elmúlt években.

A gazdasági mutatókban is megfigyelhetünk pozitív és negatív változásokat egyaránt. A bejegyzett vállalkozások száma évről évre csökken, ennek ellenére 2013-ban a regisztrált gazdasági szervezetek száma a településen meghaladta a 10 000-et. A vállalkozások döntő többsége 10 fő alatti mikro vállalkozás, és köztük nagyszámban található egyéni vállalkozások is, bár ezek arányaiban kisebb mértékben működő vállalkozások. A felmérési adatokat figyelembe véve ezek a vállalkozások a települési foglalkoztatás jelentős részét biztosítják.

Az infrastrukturális ellátottság jelentősen nem növekedett a vizsgált időszakban, bár a közüzemi ivóvíz hálózat hossza nőtt. A jelentős növekedés az elkövetkező években sem várható. A közüzemi hálózatokba bekapcsolt lakások és az energetikai vásárlásokat igénybe vevők számának csökkenése a lakosság szám csökkenésével magyarázható, a tendenciák is ennek felelnek meg.

További kedvező adat, hogy a vásárolt energia adatok csökkenést mutatnak, így a lakosság energiatudatossága megfigyelhető a trendeken. Az energiafelhasználás csökkenésének másodlagos hatása a CO₂ kibocsátás csökkenése, mely a település levegőminőségére van kedvező hatással.

A stratégiában megfogalmazott feladatok tekintetében vegyes képet mutat a megvalósítás felülvizsgálata. A folyamatok jelentős részében történt intézkedés, azonban a lezárt folyamatok száma kevés. A megvalósítás alatt lévő elemek mielőbbi lezárása és értékelése szükséges.

Összességében elmondható, hogy a település egy helyben áll, mind gazdasági, mind társadalmi vonatkozásban, emellett viszont az élhetőség és a fenntarthatóság kedvező képet mutat. A működés káros folyamatai nem jelennek meg problémaként, így a fenntarthatóság érdekében hozott intézkedések kompenzálni tudják a káros hatásokat.

A fenntarthatósági vizsgálatok során fontos nyomon követni ezeket a folyamatokat, hiszen kívánatos lenne tovább csökkenteni a negatív hatásokat.

A LA 21 2013-as elkészítését követően bekövetkezett változások okán érdemes megvizsgálni a helyzetértékelésben megfogalmazott alapadatokat, hiszen azok esetleges változása módosíthatja a LA 21-ban megfogalmazott stratégiákat és feladatokat csakúgy, mint a jövőbeni monitoring tevékenységet is.

1 HELYZETÉRTÉKELÉS FELÜLVIZSGÁLATA

1.1 A fenntarthatósági terv felülvizsgálatáról általában

A Fenntarthatósági program felülvizsgálatának alapját a program végrehajtásának, a 2014-ben elfogadott programban meghatározottak szerinti, folyamatosan végzett monitoring eredményei kell, hogy alkossák.

A monitoring célja: a partnerkapcsolatok és programok beindítása, működtetése. A terv végrehajtása közben adatgyűjtés a folyó tevékenységekről, a szolgáltatásokban és a rendszerekben bekövetkezett változásokról.

- Az erőforrásigények és források meghatározása.
- Kivitelezési ütemterv.
- Az önkormányzati költségvetés és az akcióterv közötti „híd” megteremtése.
- A programok kivitelezése.
- A tevékenységek és eredmények dokumentálása.
- A sikerek és problémák felismerése, jelentéskészítés.

A visszacsatolás és értékelés célja: Az előrehaladás és teljesítmény hagyományos értékelése célközpontú mutatók segítségével. A szolgáltatók és felhasználók tájékoztatása az eredményekről. A konzultáció, felülvizsgálat és/vagy tervezési folyamat megisméltése meghatározott küszöbökönél.

- Értékelő csoportok létrehozása.
- Értékelés időbeosztásának meghatározása.
- Célokra alapuló mutatók kidolgozása.
- A jelentés kereteinek definiálása.
- Értékelés elvégzése.
- A partnerek tájékoztatása az értékelés eredményeiről.

A Local Agenda 21 program keretén belül szükség van az előrehaladás, a bekövetkezett változások, a teljesítmény értékelésére. Az egyes részek előrehaladásának méréséhez olyan mutatószámok (INDIKÁTOROK) szükségesek, amelyek segítségével értékelhetők a bekövetkezett változások. Az indikátorok a környezeti, társadalmi-, gazdasági folyamatok elemzéséhez, teljesítményértékeléshez nyújtanak segítséget és az információkat közérthető formában juttatják el a célszemélyekhez. Hozzájárulnak a társadalom szereplőinek tudatossága és viselkedése közötti eltérés csökkentésére, segítik a döntési folyamatok koordinációját - mindezt a fenntarthatóság alapelveinek érvényesülése érdekében.

1.2 Társadalmi adatok

A társadalmi adatok alakulása fontos indikátora lehet a települési életminőségnek. A település földrajzi elhelyezkedésénél fogva elviekben kedvezőbb migrációs célpont a környező településekhez viszonyítva, azonban az elmúlt tíz évben folyamatosan csökken a lakosság létszáma. Ez a tény a fenntarthatóság és az élhetőség szempontjából részben elgondolkodtató, részben pozitív, mivel nincsen olyan növekmény, amelyet az intézményi és kommunális infrastruktúrának követnie kellene.

Zalaegerszeg MJV településstatisztikai adataiban bekövetkezett változásokat az alábbi táblázatok szemléltetik (KSH, 2013):

A lakások számának alakulása a megyeszékhelyen

	2007.	2008.	2009.	2010.	2011.	2012.	2013.	2014.
Lakások száma (db)	25.309	25.497	25.620	25.675	25.901	25.928	25.951	25.973

Az elmúlt 3 évben a lakásállomány szinte folyamatosan növekedett, azonban a gazdasági válság okozta hatások itt is érzékelhetőek. Az új lakások száma várhatóan 2015-ben is növekvő tendenciát fog mutatni, hasonlóan az országos tendenciákhoz. A lakásállomány 2011-es adataihoz viszonyítva a növekmény mintegy 0,2%-os növekedést mutat. Ehhez kapcsolódóan a 2. táblázat alapján a lakosság szám csökkenése figyelhető meg a bázis időszakhoz képest.

A népesség alakulása a megyeszékhelyen

Év	Állandó népesség	férfiak összesen	nők összesen
2014	58.678	27.745	30.933
2013	58.978	27.888	31.090
2012	59.097	27.906	31.191
2011	59.272	28.020	31.252
2010	59.464	28.075	31.389
2009	59.626	28.190	31.436
2008	59.832	28.290	31.542
2007	60.110	28.467	31.643

A bevándorlási, és elvándorlási mutatók mindegyike csökkenő tendenciát mutat, azonban a bevándorlás mutatói nagyobb mértékben csökkentek az elmúlt években, így a város migrációs mutatója romlott.

Népmozgalmi adatok 2007-2014 között (fő)

	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Élve születések száma	536	518	530	480	487	470	453	522
Halálozások száma	696	719	731	714	736	724	687	759
Csecsemőhalálozás	1	4	1	2	1	3	1	2
Házasságkötések száma	220	230	234	195	237	211	208	208
Válások száma	140	177	165	175	144	123	125	147
Oda vándorlások száma	2894	2086	2153	2505	2910	2953	2537	3433
Elvándorlások száma	3010	1937	1974	2061	2800	2796	2714	3549

A születések és halálozások adatai szignifikáns különbséget mutatnak, a halálozási adatok magasabbak, a korábbi táblázatban mutatkozó népesség csökkenés így részben ebből, részben az oda- és az elvándorlások különbözeteként jelentkezik. Ez a tény erősítheti azon feltételezéseket, miszerint a település lakossága – kevésbé prognosztizálható módon – csökken.

A 60 év feletti lakosság szám növekedést figyelembe véve megállapítható, hogy a lakosság elöregedése folyamatos a vizsgált időszakban, ezt alátámasztja a születések és a halálozások számában megfigyelhető különbség is, mely szignifikáns, és ebből egy negatív irányú trend kialakulása egyértelműen látszik.

A lakosság elöregedése jelent némi kockázatot az önkormányzat számára is, hiszen az ellátórendszer kapacitási igénye nagy valószínűséggel növekedni fog.

Közoktatási intézményekben ellátottak (óvoda, általános iskola)

	2011	2012	2013	2014
Óvodába beírt gyermekek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (fő)	1.825	1.838	1.725	1.689
Az általános iskolai osztályok száma a nappali oktatásban (gyógypedagógiai oktatás is) (db)	187	184	189	190
Általános iskolai tanulók száma a nappali oktatásban (gyógypedagógiai oktatással együtt) (fő)	4.310	4.318	4.432	4.490
Általános iskolai főállású pedagógusok száma (gyógypedagógiai oktatással együtt) (fő)	402	386	410	417

Az oktatási rendszerben bekövetkező változások kedvezően hatnak a fenntarthatóságra, hiszen az általános iskolai osztályokban járó gyermekszám folyamatos növekedést mutat, mely az osztályok és az intézmények jobb kihasználtságát jelenti. Az óvodába

beíratott gyerekek száma azonban folyamatos csökkenést mutat, amely jól korrelál a születési arányszámok csökkenésével.

Ellentétben az általános iskolai korosztálynál megfigyelt folyamatoknál, a középiskolai korcsoport száma folyamatosan csökken, azonban az intézményi kihasználtságra vonatkozó törekvések itt is jól láthatók, ami az általános iskolai törekvésekhez hasonlóan kedvező tendenciát mutat a fenntarthatóság szempontjából.

Közoktatási intézményekben ellátottak (Középiskola, szakiskola)

	2011	2012	2013	2014
Középiskolai osztályok száma a nappali oktatásban (db)	203	193	175	
Középiskolai tanulók száma a nappali oktatásban (a hat-, nyolc évfolyamos gimnáziumok megfelelő évfolyamaival együtt) (fő)	5.867	5.322	4.947	
Gimnáziumi tanulók száma a nappali oktatásban (a hat-, nyolc évfolyamos gimnáziumok megfelelő évfolyamaival együtt) (fő)	2.261	2.158	2.101	
Szakközépiskolai tanulók száma a nappali oktatásban (szakmai képzéssel együtt) (fő)	3.426	3.164	2.846	
Szakiskolai és speciális szakiskolai osztályok száma a nappali oktatásban (db)	61	58	60	
Szakiskolai és speciális szakiskolai tanulók száma a nappali oktatásban (fő)	1.406	1.337	1.294	

Egészségügyi statisztikák összefoglaló táblázata

	2011	2012	2013
Működő házi orvosok száma (fő)	25	25	25
Működő házi gyermekorvosok száma (fő)	11	11	11
A házi orvosok által ellátott szolgálatok száma (szolgálat)	25	26	26
A házi gyermekorvosok által ellátott szolgálatok száma (szolgálat)	11	11	11
A házi orvosi ellátásban a megjelentek és a meglátogatottak száma összesen (eset)	337.650	331.499	328.437
A házi gyermekorvosi ellátásban a rendelésen megjelentek száma (eset)	73.543	71.392	71.890
A házi gyermekorvosi ellátásban a látogatások száma összesen (eset)	6.412	6.570	6.822
A házi orvosi ellátásban a rendelésen megjelentek száma (eset)	328.075	323.046	322.172
A házi orvosi ellátásban a lakáson történt beteglátogatás (eset)	9.575	8.453	6.265

	2011	2012	2013
Megjelenési esetek száma a járóbeteg szakellátásban (székhely szerinti adat (eset))	777.037	761.806	764.645
Beavatkozások száma a járóbeteg szakellátásban (székhely szerinti adatok) (db)	3.673.487	3.691.519	3.809.618
Gyógyszertárak száma (humán) (db)	16	16	16

Az egészségügyi ellátásban bekövetkezett változások az elmúlt években stagnáló tendenciát mutatnak. Míg a beteglátogatások száma csökkent a felnőtt, azonban nőtt a gyermek háziiorvosi ellátásban, ennek ellenére sem a gyermek, sem a felnőtt háziiorvosi praxisok, sem a gyermekorvosok száma nem változott az elmúlt években. Az egészségügyi ellátási területen a szakellátásban megjelenők száma csökkent, viszont a beavatkozással járó esetszám szignifikánsan növekedett.

1.3 Gazdasági adatok

Regisztrált és működő vállalkozások száma

év	regisztrált vállalkozás			működő vállalkozás		
	egyéni	társas	összes	egyéni	társas	összes
2012	6915	3546	10461	2254	2754	5008
2011	6938	3599	10537	2615	2824	5439
2010	6778	3969	10747	2736	2813	5549
2009	6544	3936	10480	2741	2795	5536
2008	6592	3913	10505	2935	2784	5719

Működő vállalkozások nemzetgazdasági ágak szerinti megoszlása

Nemzetgazdasági ág/alág	Működő vállalkozások száma (db)				
	2012	2011	2010	2009	2008
A= MEZŐGAZDASÁG, ERDŐGAZDÁLKODÁS, HALÁSZAT	107	101	55	101	105
B= BÁNYÁSZAT, KŐFEJTÉS	1	1	2	3	5
C= FELDOLGOZÓIPAR	426	451	263	471	483
D= VILLAMOSENERGIA-, GÁZ-, GŐZELLÁTÁS, LÉGKONDITIONÁLÁS	1	1	2	2	2

Nemzetgazdasági ág/alág	Működő vállalkozások száma (db)				
	2012	2011	2010	2009	2008
E= VÍZELLÁTÁS	13	10	11	12	12
F= ÉPÍTŐIPAR	357	407	201	460	501
G= KERESKEDELEM, GÉPJÁRMŰJAVÍTÁS	869	913	611	939	979
H= SZÁLLÍTÁS, RAKTÁROZÁS	166	210	88	231	247
I= SZÁLLÁSHELY-SZOLGÁLTATÁS, VENDÉGLÁTÁS	202	234	110	212	207
J= INFORMÁCIÓ, KOMMUNIKÁCIÓ	160	168	105	172	186
K= PÉNZÜGYI, BIZTOSÍTÁSI TEVÉKENYSÉG	235	256	76	234	256
L= INGATLANÜGYLETEK	253	266	230	283	288
M= SZAKMAI, TUDOMÁNYOS, MŰSZAKI TEVÉKENYSÉG	959	1002	569	1014	972
N= ADMINISZTRATÍV ÉS SZOLGÁLTATÁST TÁMOGATÓ TEVÉKENYSÉG	288	305	317	321	400
O= KÖZIGAZGATÁS, VÉDELEM	0	1	0	1	0
P= OKTATÁS	284	303	303	298	283
Q= HUMÁN-EGÉSZSÉGÜGYI, SZOCIÁLIS ELLÁTÁS	289	301	302	281	280
R= MŰVÉSZET, SZÓRAKOZTATÁS, SZABAD IDŐ	40	53	150	153	160
S= EGYÉB SZOLGÁLTATÁS	265	358	359	348	353

Mezőgazdasági vállalkozások számának alakulása

év	összes vállalkozás	ebből mezőgazdasági vállalkozás
2013	10442	1412
2012	10461	1377
2011	10537	1298
2010	10747	1231
2009	10480	1139
2008	10505	1052
2007	9795	404

Kiskereskedelmi üzletek

év	kiskereskedelmi üzletek száma	ebből egyéni vállalkozás által üzemeltetett
2013	1341	294
2012	1412	320
2011	1408	316

év	kiskereskedelmi üzletek száma	ebből egyéni vállalkozás által üzemeltetett
2010	1423	314
2009	1339	317
2008	1328	337
2007	1360	371

A városban mind a regisztrált, mind a működő vállalkozások számának csökkenése volt tapasztalható 2013-ig. A visszaesés szinte minden ágazatban megfigyelhető. A KSH elérhető adatbázisában 2013-ig szerepelnek adatok, így a Helyi Fenntarthatósági stratégiák érvényre jutása, és azok hatásai ebben a szegmensben csak a későbbi évek felülvizsgálata során lesznek értékelhetőek.

Kivételt képez az ágazatok közül a mezőgazdaság, itt folyamatos fejlődés figyelhető meg. Mivel a mezőgazdasági hasznosításra alkalmas földterületek nagysága adott, így a jelenséget a kisgazdaságok fejlődésével, és egyre nagyobb számban való megjelenésével, és legfőképp életképességével magyarázhatjuk.

Foglalkoztatottság megoszlása

foglalkoztatottak száma szerinti csoport	2011		2012	
	vállalkozások száma	%	vállalkozások száma	%
legfeljebb 10 fős regisztrált vállalkozások	10258	97,3	4769	95,2
10-19 fős regisztrált vállalkozások	142	1,36	127	2,5
20-49 fős regisztrált vállalkozások	87	0,84	68	1,3
50-249 fős regisztrált vállalkozások	42	0,4	37	0,7
250 főnél több munkavállalót foglalkoztató- vállalkozások	8	0,08	6	0,3
Összes regisztrált vállalkozás	10537	100	5007	100

A Fenntarthatósági fejlődés helyi programjának megalkotása során még nem voltak elérhetőek a 2012. évi adatok. Jelenleg ezen adatok alapján elmondható, hogy a városban a működő mikrovállalkozások száma drasztikusan lecsökkent a bázisához viszonyítva. Itt is elmondható, hogy a Helyi Fenntarthatósági stratégiák érvényre jutása, és azok hatásai ebben a szegmensben csak a későbbi évek felülvizsgálata során lesznek értékelhetőek.

Munkanélküliségi ráta

munkanélküliségi ráta	2012		2013	2014	2015
	országos	10,925	9,3	7,7	6,8
	helyi	6,15	9,4	9,6	7

A regisztrált munkanélküliek száma 2011-ben

	2013			2012			2011			2010		
	nő	férfi	össze- sen	nő	férfi	össze- sen	nő	férfi	össze- sen	nő	férfi	össze- sen
Nyilvántartott álláskeresők száma	1120	1279	2013	1407	1449	2856	1068	1125	2183	1372	1424	2796
180 napon túl nyilvántartottak száma	641	666	1307	606	504	1110	479	421	900	688	692	1380
Nyilvántartott pályakezdő álláskeresők	123	131	254	138	160	298	68	76	144	109	115	224
Egy éven túl nyilvántartott álláskeresők	388	351	739	294	245	539	253	196	449	351	352	703

Álláskeresők száma végzettség, korcsoport szerint

álláskeresők száma (fő)	2013	2012	2011	2010
Általános iskola 8 osztályánál kevesebb végzettséggel rendelkező	45	72	56	74
Általános iskolai végzettségű	538	652	537	660
Szakmunkás végzettségű	770	840	696	905
Szakiskolai végzettségű	52	67	52	65

álláskereső száma (fő)	2013	2012	2011	2010
Szakközépiskolai, technikai, gimnáziumi végzettségű	841	974	636	854
Főiskolai végzettségű	121	191	152	166
Egyetemi végzettségű	32	60	54	72
Fizikai foglalkozású	1741	2042	1587	2067
Szellemi foglalkozású	658	814	596	729
A 20 évesnél fiatalabb	86	97	48	72
A 21-30 éves	470	757	477	654
A 31-40 éves	565	676	533	731
A 41-50 éves	541	615	518	591
Az 51-60 éves	584	705	585	730
A 61 évesnél idősebb	53	16	22	18

A gazdasági válság hatásai egyértelműen jelentkeznek a munkanélküliségi adatokban. Annak ellenére, hogy Zalaegerszeg MJV munkanélküliségi rátája 2012-ben még kedvezőbb volt az országos átlagnál, a 2013-as és a 2014-es munkanélküliségi mutatók jelentősen romlottak. 2015. év eddig eltelt időszakában ezt a tendenciát sikerült megfordítani, és megközelíteni az országos átlagot. Az munkanélküliek számában a fentiekben leírtak ellenére csökkenés következett be 2010 óta. A munkanélküliek száma minden képzettségi és foglalkoztatottsági szinten csökkent, azonban a legfiatalabb és a legidősebb munkavállalói korosztály esetében kismértékű növekedés figyelhető meg, amely mindenképpen figyelmet érdemel.

Infrastrukturális kiépítettség

2012, 2013 évi vízfogyasztási adatok

kategória	vízfogyasztás m ³ 2012	vízfogyasztás m ³ 2013
lakossági	2 422 324	2 181 900
közületi	373 213	564 200
összesen	2 795 537	2 746 100

A város vízellátásának statisztikai adatai

Időszak	2011. év	2013. év
Lakónépesség az év végén (fő)	59 500	58 978
Lakásállomány (db)	25 715	25 928
Közülemi ivóvízvezeték-hálózat hossza (km) – bekötővezetékek nélkül	326,5	327,6
Összes szolgáltatott víz mennyisége (1000 m ³)	2 795,5	2746,1

Időszak	2011. év	2013. év
Háztartásoknak szolgáltatott víz mennyisége (1000 m ³)	2 422,3	2181,9
Közüzemi ivóvízvezeték-hálózatba bekapcsolt lakások száma (db)	22 648	22 497

A csatorna ellátás jellemző adatai 2011-2012-2013.

megnevezés	2012.	2013.
Keletkező szennyvíz mennyiség (m ³ /év)	2 767 900	2 779 200
Ebből lakossági szennyvíztermelés (m ³ /év)	2 277 900	2 041 500
Összes lakás	25 715	25 928
Szennyvízbekötéssel ellátott lakás (db)	20 341	21 123

A gázellátás alakulása Zalaegerszegen

Fogyasztás jellege	2011	2010	2009
Összes gázfogyasztók száma [db]	27047	27166	27044
Háztartási gázfogyasztók száma (db)	25471	25211	24950
Lakások száma (db)	25715	25675	25620
Gázzal fűtött lakások száma [db]	20154	21676	20478
Az összes szolgáltatott vezetékes gáz mennyisége (átszámítás nélkül) [1000 m ³]	39120	54233	61778
Az összes szolgáltatott gáz mennyiségéből a háztartások részére szolgáltatott gáz mennyisége (átszámítás nélkül) [1000 m ³]	22868	26022	23670

A villamos energia szolgáltatás alakulása Zalaegerszegen

Fogyasztás jellege	2011	2010	2009
Háztartási villamosenergia fogyasztók száma [db]	34.785	34.911	34.930
A háztartások részére szolgáltatott villamosenergia mennyisége [1000 kWh]	50.325	50.951	55.464
Villamosenergia-fogyasztók száma [db]	37.972	28.240	37.567
Szolgáltatott összes villamosenergia mennyisége [1000 kWh]	228.625	202.554	198.862

Az infrastrukturális adatokban is pozitív változások figyelhetők meg az elmúlt évek során. Jelentősen nőtt a közüzemi ivóvízvezetékek hossza a településen, amely mintegy 1,1 km-es fejlesztést jelent. Ennek ellenére a közüzemi ivóvízvezetékre csatlakoztatott fogyasztók száma nem nőtt. A csatorna hálózatba bekapcsolt lakások számának növekedése közel 5%-os.

Az energetikai adatokat tekintve némi ellentmondás figyelhető meg a szolgáltatott energiahordozók mennyiségének csökkenése, valamint a szennyező anyagok légtérbe jutása között. A szolgáltatott vezetékes gáz mennyiségének csökkenése folyamatos, a háztartási gázfogyasztók számának növekedése mellett.

Sajnos ezek az adatok nem kizárólag a lakosság illetve a települési intézmények energiatudatosságát jelentik, hanem azt, hogy a lakosság jelentős része áll át a szilárd fűtőanyagokra a gáz használata helyett. Az Országos Meteorológiai Szolgálat 2014. évi összesítő értékelése alapján Zalaegerszeg levegőminősége NO₂ vonatkozásában jó, SO₂ tekintetében kiváló, azonban pont a szilárd tüzelőanyagok alkalmazása során jelentkező ülepedő por mennyiségéről a manuális mérőhálózat nem gyűjt adatot.

Az elektromos energia fogyasztásban is csökkenés figyelhető meg az elmúlt időszakban. Ez a csökkenés azonban csak a háztartások részére szolgáltatott villamos energia mennyiségében jelentkezik, a város összes villamosenergia-fogyasztása kismértékű, de folyamatos emelkedést mutat.

2 STRATÉGIA FELÜLVIZSGÁLATA

A fenntartható fejlődéshez, mint központi célhoz szükséges a fenntarthatósági pillérek megerősítése. A megerősítések fontossági sorrendbe helyezésének prioritásuk szerint kell történnie. Az elsőrendű a szolgáltatási igények és problémák, kérdések felfedése a közösségi kérdőíveken keresztül.

A prioritások felülvizsgálata fontos lépés a LA21 felülvizsgálatához kapcsolódóan. Az elmúlt időszak társadalmi, gazdasági és infrastrukturális változásai indokoltá teszik a prioritások átgondolását, és a kérdőívek vizsgálatán, elemzésén túl a helyzetértékelés felülvizsgálata is fontos útmutatást adhat a szükséges feladatokkal kapcsolatban. Az alábbi felsorolásban azokat az elemeket fejtjük ki részletesebben, ahol további intézkedések, javaslatok megfogalmazása indokolt.

Társadalmi prioritások: helyi egyetértés megteremtése a Város alapértékeiről, az egészséges életkörülményekről, a jelenlegi és jövő generációi számára szükséges feltételek biztosításával.

- társadalmi szemléletformálás a Fenntarthatóság jegyében,
 - A társadalmi szemléletformálás fontossága elsősorban a környezeti adatok felülvizsgálata során kapott információk okán mutatkozik meg. A lakosság nagymértékben hozzájárulhat a fenntarthatóság növeléséhez, így a légszennyező anyagok kibocsátásának a csökkenéséhez, a hulladékmennyiség csökkenéséhez, a szelektív hulladékgyűjtés elterjesztéséhez. Tekintve, hogy a település ökolábnyoma adottságaiból adódóan nagy, így megítélésünk szerint elsődleges szempont a lakosság öko-tudatosságának erősítése, tájékoztató, felvilágosító kampányok szervezése.
- intézményi működés hatékonyságának növelése
 - A helyzetértékelési adatokból kitűnik, hogy az intézmények kihasználtsága jelentősen javult az elmúlt években, így ez a folyamat kedvezőnek mondható. Mindazonáltal elmondható, hogy az intézmények infrastrukturális állapota tovább javítható. A további hatékonyságnövekedés az intézmények teljes vagy részletes infrastrukturális korszerűsítése nélkül jelentős mértékben nem megvalósítható. Ebben a folyamatban az elsődleges szempont az épületek energetikai korszerűsítése, ennek okán a felhasznált energia jelentős mértékű csökkenése. Az energetikai korszerűsítéshez kapcsolódóan a megújuló energiák használata is fontos prioritás. Mind az energetikai korszerűsítések, mind a megújuló energiák használata jelentős káros anyag kibocsátás csökkenést eredményez a településen, valamint javítja az intézményi célcsoportok komfortérzetét, az intézmények használhatóságát.
- egészségügyi helyzet fejlesztése,

- szociális helyzet fejlesztése,
 - A helyzetértékelés felülvizsgálatai adatai alapján a szociális ellátórendszer kihasználtsága növekszik. Megítélésünk szerint a szociális ellátás iránti igény trend jellegű, így az országos szociológiai és gazdasági folyamatokat is figyelembe véve fel kell készülni az ellátórendszer növekvő terhelésére, mind szakmai, mind intézményi, mind anyagi vonatkozásban.
- oktatás, képzés fejlesztése
 - Az oktatási rendszer kihasználtsága folyamatosan javul az elmúlt évek során. A gyermekszám kismértékű, de lineáris csökkenése nem indokolja az oktatási intézmények kapacitás bővítését. A minőségi fejlesztés azonban indokolt lehet, a fentiekben meghatározott infrastruktúra fejlesztés megvalósításával.
 - Bár a munkanélküliségi adatok javuló tendenciát mutatnak, fontos prioritás a felnőttképzés/átképzés kapacitásainak és portfóliójának a növelése, elsősorban a térségben ismert hiány-szaktimákra koncentrálni. Ezen prioritás megvalósításához civil és vállalati együttműködések kialakítása elengedhetetlen.
- közbiztonság fejlesztése,
- kulturális élet gazdagítása,
- esélyegyenlőségi jogok biztosítása,
- közösségi közlekedés fellendítése
 - Tekintettel arra, hogy a város az ipari létesítmények elhelyezésére – az egyetlen helyes utat választva – a település külső határain jelölt ki ipari területeket, a településen belüli közösségi közlekedés fejlesztése fontos prioritás, hiszen ez nagymértékben javítja a lakosság mobilitását, és csökkenti az egyéni közlekedés okozta környezeti terhelést.
- gyermekek és fiatalok társadalmi beilleszkedésének segítése.

Gazdasági prioritások: jelentős mértékben támaszkodik az emberi munkaerőre, a megújuló energiaforrásokra, erőforrásokra és a nemzetgazdaság egésze szempontjából optimális gazdasági formációkra.

- nemzetközi együttműködés
- az Önkormányzat és az önkormányzati intézmények hatékony működéséhez szükséges gazdasági feltételek megteremtése,

- gazdasági élet fejlesztése
A gazdasági élet fejlesztése elsősorban a vállalkozásokon keresztül valósítható meg. A településen a vállalkozások jelentős hányadát a működő vállalkozások számának csökkenése ellenére a mikro- és kisvállalkozások teszik ki, ebből is igen nagy számban az egyéni vállalkozások képviseltetik magukat. A vállalkozások az országos átlagnak megfelelően tőkeszegények, kis alkalmazotti létszámúak. A vállalkozásfejlesztés mint prioritás igen fontos, azonban együttműködéseken alapul. Ehhez kapcsolódóan az oktatási képzési lehetőségek fejlesztése, a tanácsadói lehetőségek fejlesztése, valamint a finanszírozási problémák megoldása egyaránt fontos. A vállalkozó szektor fejlesztéséhez és a pontos fejlesztési prioritások meghatározásához fel kell mérni az érintett vállalkozások igényeit és szükségleteit, majd ez alapján meghatározni a kitörési pontokat.
 - ipar fejlesztése,
 - mezőgazdaság fejlesztése,
 - gazdasági szektor (kereskedelem, szolgáltatás) fejlesztése,
 - vendéglátás, idegenforgalom, turizmus fellendítése.

Környezeti prioritások: a káros anyagoktól való védelemmel és a természeti erőforrások hatékony hasznosításával garantáljuk a lakosság hosszú távú jólétét, valamint a növény és állatvilág életkörülményinek és sokszínűségének fennmaradását.

- környezet ismeret, környezettudatosság
 - A környezettudatosság fejlesztés a szemléletformáláson keresztül a legjobban megvalósítható. A környezeti és társadalmi szemléletformálást praktikus egy projektként kezelni.
- települési és épített környezet védelme
- a lakókörnyezet védelme a káros emisszió kibocsátásoktól (levegő, zaj)
 - A kibocsátási értékek csökkenése már megfigyelhető a település vállalkozásainál, azonban ezeket az értékeket tovább lehet javítani. A vállalkozások tájékoztatása, képzése elengedhetetlen ebben a témakörben, így a legfontosabb prioritásként javasoljuk vállalkozói fórumok szervezését ebben a témában.
 - A lakosság környezettudatosságához kapcsolódó szemléletformálásának része lehet a káros anyag kibocsátás csökkenésére vonatkozó felvilágosító kommunikáció megszervezése.
- infrastrukturális helyzet javítása, fejlesztése,
- energiafelhasználás hatékony és megújuló lehetőségeinek kihasználása,
 - Az energiafelhasználás csökkentése mind az intézményi mind a vállalati szegmensben elengedhetetlen. A vállalkozói fórumokhoz kapcsolódóan ezen prioritást erősíteni tudjuk. Intézményi vonatkozásban az önkormányzat fejlesztési szándéka a meghatározó.

- zöldterületek védelme, fenntartása – növény és állatvilág fenntartása
- hulladékgazdálkodás

Javaslat Zalaegerszeg Megyei Jogú Város Fenntartható Fejlődés Helyi Programjának felülvizsgálatára.

Zalaegerszeg Megyei Jogú Város Fenntartható Fejlődés Helyi Programja (Local Agenda 21) soron következő felülvizsgálatának időpontját – a korábbi közgyűlési határozatban foglaltaktól eltérően – javasoljuk jelen felülvizsgálat elvégzésétől számított 5 évben meghatározni.

A jelen felülvizsgálat során látható, hogy a város több olyan tervvel/programmal rendelkezik, amelyek szakterületenként határozzák meg a prioritást élvező projekteket – természetesen a Fenntartható Fejlődés Helyi Programjában meghatározottakkal összhangban, az ott meghatározott elvek mentén. Mivel ezen tervek/programok folyamatos nyomon követése, valamint évenkénti felülvizsgálata biztosított, így a Fenntartható Fejlődés Helyi Programjának évenkénti felülvizsgálata csak az adatok duplikálását eredményezné.

Emellett megjegyzendő még, hogy a felülvizsgálat részét képező statisztikai adatok beszerzése nehézkes, a Központi Statisztikai Hivatal nyilvános adatszolgáltatása hozzávetőlegesen egy évvel korábbi adatok elérését teszi csak lehetővé, ráadásul ezen adatokból egy-egy év távlatában reális következtetéseket levonni nem célszerű. (A lakossági kérdőíves felmérés évenkénti elvégzésére pedig reálisan nincsen lehetőség.)

A fentiek alapján javasoljuk a Local Agenda 21 felülvizsgálati idejének 5 évre történő meghosszabbítását amellet, hogy a szakterületi programok (pl. Települési Környezetvédelmi Program) évenkénti felülvizsgálata során az itt meghatározott fenntarthatósági szempontok érvényre jutását is megvizsgálni, és értékelni szükséges.

3 MEGVALÓSÍTÁS, PROGRAMOK FELÜLVIZSGÁLATA

Részprojektek	Projektek	Partnerek	Eddigi intézkedések összegzése		Megjegyzések / további intézkedések	Ütemezés		
			Intézkedés státusza	Megtett intézkedés leírása		Rövid-távú	Hosszú-távú	Folyamatos
Környezeti elemek és rendszerek állapotának védelme	Környezetvédelmi program felülvizsgálata	Önkormányzat, Civil szervezetek, Lakosság	Intézkedés lezárva	TKP végrehajtásáról, valamint a 2016. évi cselekvési terv meghatározásáról a ZMJ Város közgyűlése az előterjesztést elfogadta				x
	Helyi hulladékgazdálkodás jogi szabályozása	Önkormányzat	Megvalósítás alatt	A megtett intézkedés települési szilárd hulladékgazdálkodási rendszerek eszközparkjának fejlesztése, informatikai korszerűsítése -eszközbeszerzésék megvalósultak. További intézkedések: hulladékgazdálkodási terv megújítása.				x
	Környezetvédelmi kommunikációs terv kidolgozása	Önkormányzat, civil szervezetek, Külső szakértők, Lakosság	Megvalósítás alatt	Lakossági felvilágosító kampányok szervezése		x		x
	Környezetvédelmi oldal létrehozása a városi honlapon és a helyi újságokban	Önkormányzat, Civil szervezetek, Külső szakértők	Előkészítés alatt			x		x
	Nyilvánosság a város környezeti ügyeivel kapcsolatban	Önkormányzat, Lakosság	Megvalósítás alatt	Társadalmi programok		x		x
Települési és érintett környezet védelme	Zöldterületek fenntartása - Zöldfelület stratégia	Önkormányzat, Civil szervezetek, Közterület fenntartó, Lakosság	Megvalósítás alatt	Zalaegerszeg Zöldterületi Stragiájának megfelelően cselekvési terv készült. A 2015. évi vonatkozó célok időarányos kivitelezése megtörtént.				x
	Egyedi fák, fasorok védelme	Önkormányzat, Közterület fenntartó, Lakosság	Megvalósítás alatt	Arany János utcai fasor megújítása.				x

Részprojektek	Projektek	Partnerek	Eddigi intézkedések összegzése		Megjegyzések / további intézkedések	Ütemezés		
			Intézkedés státusza	Megtett intézkedés leírása		Rövid-távú	Hosszú-távú	Folyamatos
	Természetközeli élőhelyek védelme	Önkormányzat, Civil szervezetek, Nemzeti Park, Környezetvédelmi és Természetvédelmi Felügyelőség	Megvalósítás alatt	Természeti értékek kezelési tervének végrehajtása.				x
	Tájsebek feltérképezése és helyreállítása	Önkormányzat, Civil szervezetek, Környezetvédelmi és Természetvédelmi Felügyelőség	Megvalósítás alatt	Búslakpusztai bezárt hulladék lerakó rekultivációs munkálatai.				x
	Országos Ökológiai Hálózatba tartozó területek használatának korlátozása	Önkormányzat, Civil szervezetek, Nemzeti Park, Környezetvédelmi és Természetvédelmi Felügyelőség	Intézkedés nem történt					x
	Műemléki épületek, helyi jelentőségű épített értékek, régészeti lelőhelyek védelme, a Város építészeti emlékeinek felújítása	Önkormányzat, Kulturális Örökségvédelmi hivatal	Előkészítés alatt				x	
	Tájvédelmi tevékenység	Önkormányzat	Előkészítés alatt	A 32/2001. Önkormányzati rendelet felülvizsgálatra került, jóváhagyása esetén a védelem alatt álló területek bővítésre kerülnek.				x
Lakókörnyezet védelme a káros hatásoktól	Környezetminőség javítása, élhető, egészséges városi környezet kialakítása	Önkormányzat, Környezetvédelmi és Természetvédelmi Felügyelőség	Megvalósítás alatt	Egészségterv-ben megfogalmazottak szerint		x		
	Allergén növényekkel kapcsolatos intézkedések	Önkormányzat	Megvalósítás alatt	Egészségterv-ben megfogalmazottak szerint		x		
	Utak pormentesítése	Önkormányzat	Megvalósítás alatt	Szerződés alapján külső vállalkozás végzi az utak locsolással történő pormentesítését (Zala-Depo Kft.) 2015-ben 37e m ² került locsolásra.				x
	Levegőtisztaság-védelmi intézkedési terv készítése	Önkormányzat, Környezetvédelmi és Természetvédelmi Felügyelőség	Intézkedés nem történt			x		
	A felszíni vizekbe történő illegális szennyvízbevezetések feltárása és visszaszorítása	Önkormányzat, Víz- és csatornamű szolgáltató	Intézkedés nem történt					x

Részprojektek	Projektek	Partnerek	Eddigi intézkedések összegzése		Megjegyzések / további intézkedések	Ütemezés		
			Intézkedés státusza	Megtett intézkedés leírása		Rövid-távú	Hosszú-távú	Folyamatos
	A felszíni és felszín alatti vizeket szennyező illegális hulladéklerakó helyek felszámolása	Önkormányzat, Civil szervezetek, Környezetvédelmi és Természetvédelmi Felügyelőség	Intézkedés nem történt					x
	Záportározók, vízgyűjtő medencék kialakítása	Önkormányzat	Intézkedés nem történt					x
	Zajterhelés megelőzése	Önkormányzat, Civil szervezetek, Környezetvédelmi és Természetvédelmi Felügyelőség	Megvalósítás alatt	Közlekedés Operatív Programban (KÖZOP) foglaltak szerint				x
Infrastrukturális helyzet javítása, fejlesztése	Belterületi csapadékvíz-elvezetés és gyűjtés	Önkormányzat	Megvalósítás alatt	Gördülő terv		x		
	Önkormányzati tulajdonú kül- és belterületi meglévő közutak fejlesztése, földburkolatú utcákban aszfalt utak kiépítése	Önkormányzat	Megvalósítás alatt	Éves szinten az Önkormányzat útfenntartásra: 120 mFt-t, útfelújításra: 2014-ben 300 mFt-t, 2015-ben: 200 mFt-t, beruházásra: 2014-ben 200 mFt-t, 2015-ben: 200 mFt-t fordított.			x	
	Lakossági Járdaeépítési Program	Önkormányzat, Lakosság	Megvalósítás alatt	2014-ben 10 helyszínen, 2015-ben 4 helyszínen zajlott 50-50%-os finanszírozásban járdafelújítás				x
	A városközpont járdáinak egységesítése	Önkormányzat	Megvalósítás alatt	Kossuth utca - Kacinczy tér - Ady utca térkövezése			x	
	A kerékpárút bel és külterületi szakaszának felújítása, bővítése	Önkormányzat	Megvalósítás alatt	A hiányzó elemek tervezése folyamatban van, pályázat függvényében kívánjuk a megépítést végrehajtani	Integrált területi program, kerékpáros-barát város projekt		x	
Megújuló energiaforrások felhasználása	Napenergia hasznosítási és alkalmazási lehetőségeinek vizsgálata	Önkormányzat, Non-profit szervezetek, Vállalkozások	Megvalósítás alatt	KEOP fotovoltaikus rendszerek kialakítása pályázati program keretében a Polgármesteri Hivatal energiaellátásának részleges kiváltása napelemes rendszerrel		x		x
	„Megújuló energia, megújuló közösség” előadások	Önkormányzat	Előkészítés alatt		A projektekhez kapcsolódóan a projektzárást követően	x		x
	Geotermikus energia, szélenergia alkalmazási lehetőségeinek vizsgálata	Önkormányzat, Lakosság, Vállalkozások	Intézkedés nem történt			x	x	

Részprojektek	Projektek	Partnerek	Eddigi intézkedések összegzése		Megjegyzések / további intézkedések	Ütemezés		
			Intézkedés státusza	Megtett intézkedés leírása		Rövid-távú	Hosszú-távú	Folyamatos
	Támogatások, segélyezések energiahatékonysághoz kötötten	Lakosság	Intézkedés nem történt				x	
	Biomassa hasznosítás fejlesztése	Önkormányzat, Közműszolgáltató (szv. Telep üzemeltető), Intézmények	Megvalósítás alatt	10 db biogáz üzemű busz üzembe állítása			x	x
Zöldterületek védelme, fenntartása	Belterületi fasorok fokozatos megújítása és lecserélése	Önkormányzat, Közterület fenntartó, Lakosság	Folyamatos					x
	Meglévő közparkok megújítása, új közösségi terek kialakítása zöldterületeken	Önkormányzat	Folyamatos				x	
	Szabványos játszótér kialakítása	Önkormányzat	Megvalósítás alatt	A meglévő játszótérek felújítása folyamatosan zajlik.	A fenntartási problémák miatt nem célszerű a létszám bővítése.		x	
Hulladékgazdálkodás	Települési illegális hulladéklerakó helyek felszámolása	Önkormányzat, Lakosság, Civil szervezetek	Megvalósítás alatt	Köztisztasági akciók során illegális lerakók felszámolása				x
	Házi komposztálás és esővíz-gazdálkodás ösztönzése, tájékoztató kampányok	Önkormányzat, Közműszolgáltatók, Külső szakértők	Megvalósítás alatt	Igény esetén a közműszolgáltató továbbra is biztosítani tud komposztáló berendezést, a korábbi pályázatból beszerzett eszközállomány terhére.				x
	Házi szennyvíztisztítás fejlesztése a közműves szennyvízcsatornával gazdaságosan el nem látható területeken	Önkormányzat	Intézkedés nem történt	A környezetvédelemről szóló 17/2008. (IV.25.) önkormányzati rendelet 9. § (4) bekezdése kimondja, hogy „kommunális szennyvíz, egyedi szennyvíz-elhelyezési kislétesítménnyel kezelt, és egyedi szennyvíztisztító kisberendezéssel kezelt szennyvíz elszikkasztása a város közigazgatási határain belül tilos	Mind a rendelet, mind a Települési Szennyvízkezelési Program frissítésre szorul			x
	Építési és bontási hulladékok hasznosítása	Önkormányzat. Közműszolgáltató (hulladékgazdálkodási), Helyi építési vállalkozók	Megvalósítás alatt	A Zala-Depo beszámolójában részletezve, (2015. május 13-i Közgyűlés)		x		x
	Veszélyes hulladékok begyűjtési és hasznosítási rendszerének kiépítése	Önkormányzat. Közműszolgáltató (hulladékgazdálkodási), Civil szervezetek	Megvalósítás alatt	A Zala-Depo beszámolójában részletezve, (2015. május 13-i Közgyűlés)				x

Részprojektek	Projektek	Partnerek	Eddigi intézkedések összegzése		Megjegyzések / további intézkedések	Ütemezés		
			Intézkedés státusza	Megtett intézkedés leírása		Rövid-távú	Hosszú-távú	Folyamatos
	Oktatás, szemléletformálás	Önkormányzat, Közszolgáltató (hulladékgazdálkodási), Civil szervezetek, Külső szakértők	Megvalósítás alatt	Jeles napok Zöld óvodák Ökoiskolák Zöld kampusz Parkerdei tanösvény				x
Nemzetközi együttműködés	Nyugat-dunántúli és határon átnyúló felsőoktatási és K+F hálózati együttműködésekben való részvétel erősítése	Önkormányzat, Ausztria, Szlovénia	Projekt lezárva	"Gépészeti és mechatronikai hálózati kutatás és képzési együttműködés" - TÁMOP 4.1.1.C-12/1/KONV-2012-0010. - NYME-BGF-PTE-ZFOK-PFA	2015. augusztus 27-én volt a projektzáró rendezvény.		x	x
	Közös testvérvárosi programok, projektek kidolgozása, megvalósítása	Önkormányzat, Testvérvárosok	Megvalósítás alatt	"4 város 4 válasz" közös testvérvárosi rendezvény folytatásának kidolgozása, Zalaegerszeg 130 éves évfordulójának megünneplése Zalaegerszegen 10 testvérváros delegációjával, testvérvárosi park továbbépítése, pályázat beadása Európai Bizottsághoz 2016-ban megvalósítandó közös projektekre: "Alternatív és innovatív eszközök használata az oktatásban" - Zalaegerszeg, Klagenfurt, Marosvásárhely, Marl városok bevonásával.			x	x
Önkormányzati intézmények hatékony működése	Önkormányzati bevételek növelése	Önkormányzat	Megvalósítás alatt					x
	Hatékony intézményi struktúra kialakítása	Intézmények, Önkormányzat	Megvalósítás alatt					x
	Pályázatokkal kapcsolatos monitoring		Megvalósítás alatt	Közintézmények energetikai auditja folyamatosan elvégezve.				
Ipar fejlesztése	Befektetési projekt-portfólió összeállítása, népszerűsítése	Önkormányzat, Nemzetgazdasági Minisztérium	Projekt lezárva	A vállalkozásfejlesztési és befektetéstámogató program megalkotása, közgyűlés általi elfogadtatása	Zalaegerszeg vállalkozásfejlesztési és befektetés-támogató programjáról szóló Önkormányzati Rendelet megalkotása		x	x
	Helyi vállalkozás-támogatási program kidolgozása és működtetése	Önkormányzat, Nemzetgazdasági Minisztérium	A kidolgozás megtörtént, a működtetés folyamatos	A vállalkozásfejlesztési és befektetéstámogató program megalkotása, közgyűlés általi elfogadtatása	Zalaegerszeg vállalkozásfejlesztési és befektetés-támogató programjáról szóló Önkormányzati Rendelet megalkotása		x	x
	Szakképzett munkaerőt foglalkoztató vállalatok letelepedésének kiemelt támogatása	Termelők, Vállalkozók	Folyamatos	A vállalkozásfejlesztési és befektetéstámogató program megalkotása, közgyűlés általi elfogadtatása	Zalaegerszeg vállalkozásfejlesztési és befektetés-támogató programjáról szóló Önkormányzati Rendelet megalkotása		x	

Részprojektek	Projektek	Partnerek	Eddigi intézkedések összegzése		Megjegyzések / további intézkedések	Ütemezés		
			Intézkedés státusza	Megtett intézkedés leírása		Rövid-távú	Hosszú-távú	Folyamatos
	Nagy hozzáadott értékű termékeket előállító vállalatok letelepedésének kiemelt támogatása	Termelők, Vállalkozók	Intézkedés nem történt			x		
	Környezetbarát technológiák alkalmazása	Vállalkozások	Intézkedés nem történt					x
	Megújuló energiákra alapozott ipar telepítése	Befektetők, Önkormányzat	Intézkedés nem történt				x	
Kereskedelem és szolgáltatások bővítése	Marketingstratégia kidolgozása	Önkormányzat, Kistérségi társulás, Vállalkozások	Intézkedés nem történt				x	
	Önkormányzati támogatás és koordináció a gazdaságfejlesztési / munkahelyteremtő folyamatokban	Önkormányzat	Megvalósítás alatt	A vállalkozásfejlesztési és befektetéstámogató program megalkotása, közgyűlés általi elfogadtatása	Zalaegerszeg vállalkozásfejlesztési és befektetés-támogató programjáról szóló Önkormányzati Rendelet megalkotása			x
	Fórumok, kiállítások szervezése a helyi vállalkozások számára	Zalaegerszeg MJ Város Önkormányzata, Kamarák	Intézkedés nem történt				x	
	Mikro-, kis- és középvállalkozások támogatása	Önkormányzat, Mikro-, kis- és középvállalkozások	Megvalósítás alatt	A vállalkozásfejlesztési és befektetéstámogató program megalkotása, közgyűlés általi elfogadtatása	Zalaegerszeg vállalkozásfejlesztési és befektetés-támogató programjáról szóló Önkormányzati Rendelet megalkotása			x
	Inkubátorház fenntartása	Önkormányzat, Mikro-, kis- és középvállalkozások	Megvalósítás alatt	Az Inkubátorház kihasználtságának fenntartása, 2013-ban bővítés			x	
	Környezetbarát technológiák alkalmazása	Vállalkozások	Intézkedés nem történt				x	
Vendéglátás, idegenforgalom, turizmus fellendítése	Szálláshelyek és vendéglátóhelyek számának bővítése	Önkormányzat, Befektetők, Utazási irodák	Intézkedés nem történt				x	
	Komplex turisztikai tájékoztatórendszer kialakítása	Önkormányzat	Intézkedés nem történt			x		
	Fürdőközpont fejlesztése, működtetése		Intézkedés nem történt					

Részprojektek	Projektek	Partnerek	Eddigi intézkedések összegzése		Megjegyzések / további intézkedések	Ütemezés		
			Intézkedés státusza	Megtett intézkedés leírása		Rövid-távú	Hosszú-távú	Folyamatos
Mezőgazdaság fejlesztése	Biotermékek előállítása – biotermesztés, biotermelés	Gazdálkodók	Megvalósítás alatt	Zalaegerszeg felújított piacterén helyi kistermelők piaca				x
	Vegyszermentes háztáji termékek előállítása	Gazdálkodók						x
	Helyi kistermelők piaca	Gazdálkodók						x
Egészségügyi és szociális helyzet	A Város optimális környezet—egészségügyi helyzetének biztosítása		Megvalósítás alatt	A város rendelkezik szmogriadó-tervvel, a kapcsolódó feladatokat a terv részletesen tartalmazza.				x
	Prevenció és rehabilitáció megvalósítása az egészségügyben	Önkormányzat, Körzeti orvosok, Egészségügyi ellátással foglalkozó vállalkozások	Projekt lezárult	PI. Részvétel Magyarország átfogó egészségvédelmi szűrőprogramjában (2nap); Önvizsgálati technikák képzés (10 alkalom) gyógytorna foglalkozás időseknek 50 alkalom, Egészséges ételek- főzőtanfolyam (10 alkalom)	A városban a prevencióval és rehabilitációval kapcsolatosan számos rendezvény fut, illetve futott. A témakörben minden évben újabb rendezvényekre, képzésekre, akciók és programok megvalósítására kerül sor.	x		x
	Rendelők, eszközök, épületek felújításának biztosítása		Megvalósítás alatt	Egy orvos-egy rendelő program, a háziorvosi alapellátás infrastrukturális fejlesztése	Az egy orvos-egy rendelő program lezárult, az infrastruktúra fejlesztés folyamatos	x		
	Egészségügyi rendszer kialakítása	Önkormányzat, egészségügyi ellátást biztosító intézmények a Város területén	Megvalósítás alatt	alapellátási körzetek területének módosítása	Az egészségügyi alapellátási rendszer szakmai fejlesztése folyamatos, a rendszer kapacitásai rugalmasan illeszkednek a változó szükségletekhez	x		
	Szociális szolgáltatások fejlesztése	Önkormányzat, Alapítványok, a Városban jelenleg is működő szociális intézmények	Projekt lezárult	Zalaegerszegi Egyesített Bölcsődék Úrhajós Tagbölcsődéjének 28 férőhellyel történő fejlesztése	A szociális szolgáltatásokat érintő fejlesztések folyamatosak		x	x

Részprojektek	Projektek	Partnerek	Eddigi intézkedések összegzése		Megjegyzések / további intézkedések	Ütemezés		
			Intézkedés státusza	Megtett intézkedés leírása		Rövid-távú	Hosszú-távú	Folyamatos
Oktatás, képzés, szemléletformálás	Szakképzések körének fejlesztése az oktatásban		Megvalósítás alatt	Az önkormányzati szakképzési ösztöndíj támogatása - A szakképzés kihívásaira reagálva, valamint a városban működő cégek szakképzett munkaerő iránti igényeit figyelemmel kísérve Zalaegerszeg Megyei Jogú Város Önkormányzata 2015. szeptemberében több egyeztetést folytatott le a Zalaegerszegi Szakképzési Centrum (ZSZC), a Zala Megyei Kereskedelmi és Iparkamara (ZMKIK) és a ZMKIK mellett működő Zala Megyei Fejlesztési és Képzési Bizottság (ZMFKB) bevonásával, melynek egyik fő témája a városi szakképzési ösztöndíj tervezett módosítása volt.				x
	A Város iskoláinak fejlesztése, férőhelyeinek bővítése, szimpatikusabbá tétele		Megvalósítás alatt	2013 januárjától az önkormányzat, mint működtető látja el feladatait az iskolákkal kapcsolatban. Fenntartói kötelezettsége az óvodákra terjed ki. Jelenleg az óvodai ellátáshoz a megfelelő férőhely biztosított, azonban egy peremkerületi óvoda épülete 150 éves, nem újítható fel, ezért új óvoda építésére van szükség. Új óvoda építése pályázati lehetőségek kihasználása	Az egyeztetések keretén belül az alábbi szakmai javaslatok kerültek megvizsgálásra:			x
	„ÖKO iskola” programban való részvétel	Önkormányzat, Iskolák	Megvalósítás alatt	Az illetékes minisztériumok közös pályázatán az iskoláknak minden tanévben lehetőségük van az <i>ökoiskola</i> cím elnyerésére. Az <i>ökoiskolákban</i> nem csak a tanításban érvényesülnek a környezeti nevelés, a fenntarthatóság pedagógiájának elvei, hanem az iskolai élet minden területén; az iskola működtetése terén éppúgy, mint a gyerekek étkeztetése vagy a táborok szervezése során. Az iskolai munkához több szálon kapcsolódik a helyi közösség. A helyi környezeti értékek és gondok részét képezik az iskola pedagógiai munkájának, a helyi pedagógiai programba beágyazottan.		x		

Részprojektek	Projektek	Partnerek	Eddigi intézkedések összegzése		Megjegyzések / további intézkedések	Ütemezés			
			Intézkedés státusza	Megtett intézkedés leírása		Rövid-távú	Hosszú-távú	Folyamatos	
	Egészségnap/hét és környezetvédelmi nap/hét	Önkormányzat	Megvalósítás alatt	Jeles Napok A környezetvédelemhez, fenntartható fejlődéshez, környezeti tudatformáláshoz kapcsolódó nevezetes dátumokhoz (Föld, Víz, Madarak és fák, Biológiai sokszínűség, Állatok világnapja...) kapcsolódóan a 2015. évre is kidolgozásra került az eseménynaptár. Ezt követően az oktatási intézmények különböző helyszíneken, a nevezetes alkalomhoz kapcsolódó változatos programokkal, hívják fel az óvodások és diákok figyelmét a környezetvédelem fontosságára, valamint a Jeles Napok üzenetére.	1. Az ösztöndíj kiterjesztése a Zalaegerszegen kívül élő tanulókra vonatkozóan 2. az ösztöndíj összege emelésének lehetősége 3. új szakmáknak az ösztöndíjba történő bevonása (Az érintettek javaslatait figyelembe véve dönt az Oktatási, Kulturális, Ifjúsági és Sport Bizottság – vélhetően 2015. novemberében – a helyi hiányszakmák körének a 2016/2017. tanévre történő meghatározásáról, esetleges bővítéséről.)	x			
	Szemléletformáló közösségi fórumok szervezése a helyi média bevonásával	Önkormányzat, meghívott előadók	Megvalósítás alatt		A természet sokszínűségének megismertetése, a változások közös felfedezése. A környezettudatos életvitel kialakítása.			x	
Kultúra és művelődési programok, rendezvények	Hagyományőrző rendezvények szervezése, támogatása	Kvartélyház Szabadtéri Színház Kft.	Projekt lezárult	Zalaegerszegi Vadpörkölt és Borfesztivál - Gasztronómiai hagyományőrző rendezvény. A rendezvényt az önkormányzat felügyeletével a város rendezvényszervező cége bonyolítja le.	Kulturális koncepció jóváhagyva a június 18-i közgyűlésen			x	
	Rendszeres szabadtéri programok	Zalaegerszeg MJ Város Önkormányzata kulturális és művelődési intézményei, Civil szervezetek, Felajánlók	Intézkedés nem történt				x	x	
	Sportrendezvények	Önkormányzat	Megvalósítás alatt	Városi Diákolimpia - az önkormányzat szervezi					
		Iskolák	Projekt lezárult	Nagy tehetségválasztó - a városi intézmények szervezésében					
		Sportot támogató civil szervezetek	Intézkedés nem történt						
Sport Egyesületek	Intézkedés nem történt						x		

Részprojektek	Projektek	Partnerek	Eddigi intézkedések összegzése		Megjegyzések / további intézkedések	Ütemezés		
			Intézkedés státusza	Megtett intézkedés leírása		Rövid-távú	Hosszú-távú	Folyamatos
	Ifjúsági programok	Önkormányzat	Projekt lezárult	Őszi kavalkád - a szolgáltató civil szervezetek közös programja az Önkormányzattal és a város intézményeivel, ahol bemutatkoznak a szervezetek				
		Iskolák						
		Civil szervezetek, alapítványok						x
	Programok a középkorú- és idős korosztály számára	Önkormányzat, Szociális intézmények, Civil szervezetek, alapítványok	Szervezési szakaszban	Idősek hónapja - programsorozat az idősebb korosztály számára minden év októberében (ismereterjesztő programok, állapotfelmérés stb.)				x
Esélyegyenlőség	Esélyegyenlőségi programok végrehajtásának támogatása az oktatásban		Megvalósítás alatt	Zalaegerszeg Esélyegyenlőségi programjában meghatározottak szerint		x		
	A fogyatékkal élők jogainak biztosítása	Önkormányzat, Zalaegerszeg Városában működő szervezetek						x
	Fogyatékkal élők integrálása és aktív foglalkoztatása	Önkormányzat, Vállalkozások					x	x
	Akadálymentesítés	Önkormányzat						
Közösségi közlekedés fellendítése	A biztonságos kerékpáros közlekedés feltételeinek biztosítása	Önkormányzat, Civil szervezetek	Előkészítés alatt		Integrált területi program, kerékpáros-barát város projekt	x	x	
	Frekvenciált területek személygépjármű terhelésének csökkentése	Önkormányzat, Civil szervezetek	Előkészítés alatt		KÖZOP	x		

4 INDIKÁTOROK FELÜLVIZSGÁLATA

Társadalmi pillér

Rész-cél	Indikátorok	Bázis adatok 2011.	2012.	2013.	2014.
Általános adatok	Állandó népesség száma (fő)	59.272	59.097	58.978	58.678
	Elvándorlások száma (eset)	2.800	2.796	2.714	3.549
	Bevándorlások száma (eset)	2.910	2.953	2.537	3.433
Egészségü gyi helyzet fejlesztése	Működő házi orvosok száma (fő)	25	25	25	25
	Működő házi gyermekorvosok száma (fő)	11	11	11	11
	A házi orvosok által ellátott szolgálatok száma (szolgálat)	25	26	26	26
	A házi gyerekorvosok által ellátott szolgálatok száma (szolgálat)	11	11	11	11
	A házi orvosi ellátásban a megjelentek és a meglátogatottak száma összesen (eset)	337.650	331.499	328.437	324.424
	A házi gyermekorvosi ellátásban a rendelésen megjelentek száma (eset)	73.543	71.392	71.890	78.357
	A házi gyermekorvosi ellátásban a látogatások száma összesen (eset)	6.412	6.570	6.822	5.737
	A házi orvosi ellátásban a rendelésen megjelentek száma (eset)	328.075	323.046	322.172	318.775
	A házi orvosi ellátásban a lakáson történt beteglátogatás (eset)	9.575	8.453	6.265	5.649
	Megjelenési esetek száma a járóbeteg szakellátásban (székhely szerinti adat (eset)	777.037	761.806	764.645	788.604
	Beavatkozások száma a járóbeteg szakellátásban (székhely szerinti adatok) (db)	3.673.487	3.691.519	3.809.618	4.002.802
	Gyógyszertárak száma (humán) (db)	16	16	16	16
Szociális helyzet fejlesztése	Nyilvántartott álláskeresők száma összesen (fő)	2.856	2.856	2.399	1.771
	Éven túl nyilvántartott álláskeresők száma	449	539	739	503
	Járadék típusú ellátásban részesülők	682	618	359	324
	Rendszeres szociális segélyben részesülők	386	508	490	401
	Munkavállaló korú népesség	36.028	35.576	35.062	38.715
Oktatás, képzés fejlesztése	Óvodába beírt gyermekek száma (gyógy pedagógiai neveléssel együtt) (fő)	1.825	1.838	1.725	1.689
	Az általános iskolai osztályok száma a nappali oktatásban (gyógy pedagógiai oktatás is) (db)	187	184	189	190
	Általános iskolai tanulók száma a nappali oktatásban (gyógy pedagógiai oktatással együtt) (fő)	4.310	4.318	4.432	4.490
	A napközis tanulók száma a nappali oktatásban az általános iskolákban (iskolaotthonos is) (fő)	2.452	2.460	2.689	2.659
	Általános iskolai főállású pedagógusok száma (gyógy pedagógiai oktatással együtt) (fő)	402	386	410	417
	Naponta bejáró általános iskolai tanulók száma a nappali oktatásban (fő)	736	731	745	660

Rész cél	Indikátorok	Bázis adatok 2011.	2012.	2013.	2014.
	Számítógépek száma az általános iskolai feladat ellátási helyeken (db)	286	425	424	435
	Középiskolai osztályok száma a nappali oktatásban (db)	203	193	175	168
	Középiskolai tanulók száma a nappali oktatásban (a hat-, nyolc évfolyamos gimnáziumok megfelelő évfolyamaival együtt) (fő)	5.867	5.322	4.947	4.680
	Gimnáziumi tanulók száma a nappali oktatásban (a hat-, nyolc évfolyamos gimnáziumok megfelelő évfolyamaival együtt) (fő)	2.261	2.158	2.101	2.013
	Szakközépiskolai tanulók száma a nappali oktatásban (szakmai képzéssel együtt) (fő)	3.426	3.164	2.846	2.667
	Középiskolai főállású pedagógusok száma (fő)	413	402	388	360
	Szakiskolai és speciális szakiskolai osztályok száma a nappali oktatásban (db)	61	58	60	59
	Szakiskolai és speciális szakiskolai tanulók száma a nappali oktatásban (fő)	1.406	1.337	1.294	1.039
<i>Kulturális élet fellendítése</i>	A települési könyvtárak beiratkozott olvasóinak száma (fő)	13.618	13.117	15.189	13.220
	Múzeumi kiállítások száma (db)	39	40	39	54
	Múzeumi látogatók száma (fő)	76.670	55.577	62.021	53.302
	Rendszeres művelődési foglalkozások száma (db)	5.356	5.469	5.685	5.580
	Rendszeres művelődési formákban résztvevők száma (fő)	4.405	4.501	4.372	4.230
	Kulturális rendezvények száma (db)	1.418	1.320	941	1.640
	Kulturális rendezvényeken részt vevők száma (fő)	183.016	175.776	149.557	234.104
	Alkotó művelődési közösségek száma (db)	98	92	74	122
	Alkotó művelődési közösségek tagjainak száma (fő)	1.669	1.615	1.237	1.268

Gazdasági pillér

Rész cél	Indikátorok	Bázis adatok 2011.	2012.	2013.	2014.
<i>Gazdasági szektor (kereskedelem, szolgáltatás) fejlesztése</i>	ipartelepek száma (db)	4	4	4	4
	bejegyzett vállalkozások száma (db)	10.537	10.461	10.442	10.434
<i>Vendéglátás, idegenforgalom, turizmus fellendítése</i>	szálláshelyek száma (db)	1.454	1.474	1.446	1.897
	összes kereskedelmi szállásférőhelyek száma (db)	1.417	1.435	1.416	1.897
	vendégéjszakák száma az összes szálláshelyen (vendégéjszaka)	51.894	45.945	43.593	43.586
	külföldiek által eltöltött vendégéjszakák száma az összes szálláshelyen (vendégéjszaka)	13.485	8.769	7.266	8.130
	vendéglátóhelyek száma (db)	436	433	423	398

Környezeti pillér

Rész cél	Indikátorok	Bázis adatok 2011.	2012.	2013.	2014.
<i>Környezeti elemek és rendszerek állapotának javítása, védelme</i>	összes elszállított települési szilárd hulladék mennyisége (t)	26.637,0	16.869,1	18.473,3	21.637,6
	a lakosságtól szelektív hulladékgyűjtésben elszállított települési szilárd hulladék mennyisége (t)	202,8	1.060,6	1.120,9	986,3
	Védett természeti terület (m2)	535.308	535.308	535.308	535.308
<i>Infrastrukturális helyzet javítása, fejlesztése</i>	Lakásállomány (db)	25.901	25.928	25.951	25.973
	Közüemi ivóvízvezeték-hálózat hossza (km)	326,3	326,5	327,6	327,6
	Közüemi ivóvízvezeték-hálózatba bekapcsolt lakások száma (db)	22.648	22.551	22.497	22.502
	Közüemi szennyvízcsatorna-hálózat hossza (km)	322,8	322,8	331	331
	Közcsatorna hálózatba bekapcsolt lakások száma (db)	20.341	21.031	21.123	21.213
	Villamosenergia-fogyasztók száma (db)	36.815	38.082	38.855	38.908
	Az összes gázcsőhálózat hossza (km)	398,3	399,6	399,7	400,1
	Összes gázfogyasztók száma (db)	27.047	26.633	26.543	27.027
	Önkormányzati kiépített út és köztér hossza (km)	321,8	322	322	320,7
	Állami közutak hossza (km)	31.043	31.043	31.590	31.590
	Összes szolgáltatott víz mennyisége (1000 m3)	2.875,3	2.795,5	2.746,1	2.751,7
	Szolgáltatott összes villamosenergia mennyisége (1000 kWh)	203.578	196.308	187.186	186.099
	Az összes szolgáltatott vezetékes gáz mennyisége (átszámítás nélkül) (1000 m3)	39.120,1	44.797,1	49.933,9	47.451,9
	Összes elszállított települési szilárd hulladék (tonna)	26.637,0	16.869,1	18.473,3	21.637,6
	Összes elvezetett szennyvíz mennyisége (1000 m3)	2.956,4	2.767,9	2.779,2	2.884,5
	összes zöldterület a településszerkezetben (m2)	2.144.481	2.116.181	2.105.585	2.105.243
egy főre jutó zöldterület (m ² /fő)	36,18	35,8	35,7	35,9	
szabványos játszótérek száma (db), tornapálya, pihenő	100	97	97	97	

